

شماره:

شرکت فولاد اکسین خوزستان

تاریخ:

واحد تحقیق و توسعه

فرم تعریف طرح تحقیقاتی

۱- عنوان طرح تحقیقاتی:

محاسبه تعیین دمای توقف تبلور مجدد (T_{nr}) در فولاد میکروآلیاژ X60 به کمک روش پیچش گرم

Determination of non-recrystallization temprature T_{nr} of X60 microalloyed steel by hot torsion method

۲- شرح کلی طرح:

طی سال های میانی قرن بیستم و همزمان با نیاز روزافزون صنایع به موادی با خواصی بهتر و عمر طولانی تر و به مدد پیشرفت علم متالورژی و صنعت فولادسازی، تولید فولادهای میکروآلیاژی مورد توجه قرار گرفت. فولادهای میکروآلیاژی جزو فولادهای کم آلیاژ استحکام بالا (HSLA) محسوب می گردد. فولاد میکروآلیاژ X60 (معرفی شده در استاندارد API 5L) یکی از رایج‌ترین فولادهای میکروآلیاژ محسوب می گردد.

استفاده از ورقهای فولادی برای کاربردهایی نظیر خطوط لوله نفت و گاز نیازمند استحکام تسلیم بالا و چرمگی مناسب است. اقتصادی‌ترین و مؤثرترین راه برای به دست آوردن استحکام و انعطاف‌پذیری بالا به طور همزمان در فولادهای میکروآلیاژی، ریزدانه کردن ریزساختار آنها است. در صنعت این نیاز از طریق فرآیند کنترل شده ترمومکانیکی (TMCP) حاصل می‌شود. عملیات ترمومکانیکی مناسب زمانی حاصل می‌گردد که پارامترهای این عملیات به درستی کنترل شود؛ پارامترهایی نظیر نرخ کرنش، میزان کرنش، زمان بین پاس‌ها، نرخ سرمایش و گرمایش و دماهای بحرانی. عدم کنترل دقیق هر یک از این پارامترها می‌تواند منجر به عدم تولید فولاد میکروآلیاژی با خواص مکانیکی و میکروساختاری مطلوب گردد. یکی از مهم ترین شاخصه‌ها در تولید فولادهای میکروآلیاژ، دمای توقف تبلور مجدد (T_{nr}) است که نقش مهمی در فرآیند تبلور مجدد و شکل‌گیری ریزساختار نهایی ایفا می‌کند. حال با توجه به اهمیت این پارامتر در عملیات ترمومکانیکی برای تولید فولاد میکروآلیاژی X60، نیاز است تا این دما به طور دقیق تعیین شود تا عملیات ترمومکانیکی و برنامه‌ریزی نورده به طور دقیق انجام گردد و خواص مکانیکی و ریزساختاری مطلوب حاصل شود.

۳- اهداف تحقیق:

- ۱- شناسایی پارامترهای مؤثر در عملیات ترمومکانیکی و نقش این پارامترها در تولید فولادهای میکروآلیاژ
- ۲- شناسایی و معرفی کلیه روش‌های تجربی و تحلیلی در تعیین دمای توقف تبلور مجدد (T_{nr})
- ۳- تعیین تجربی دمای توقف تبلور مجدد (T_{nr})
- ۴- طراحی و اجرای روش آزمایش پیچش گرم جهت تعیین دمای توقف تبلور مجدد
- ۵- شناسایی پارامترهای تأثیرگذار بر روی دمای توقف تبلور مجدد (T_{nr})
- ۶- ارائه دانش فنی در غالب یک تکنولوژی بومی در زمینه فولادهای میکروآلیاژ
- ۷- بهبود سطح دانش و تکنولوژی فولادسازی کشور